{ } { }

Bakara Suresi 67 GİT

◀ **Bakara / 67** ▶

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِه۪ٓ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةًۜ قَالُوٓا اَتَتَّخِذُنَا هُزُواًۜ قَالَ اَعُوذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْجَاهِل۪ينَ

Türkçe Transcript
Ve-iż **k**âle mûsâ li**k**avmihi inna(A)llâhe ye/murukum en teżbe*h*û be**k**ara*(ten)*(s) **k**âlû etetteḣiżunâ huzuvâ*(en)*(s) **k**âle e'ûżu bi(A)llâhi en ekûne mine-lcâhilîn*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali
Gene bir zaman Musa, kavmine demişti ki: Şüphe yok ki Allah, size bir inek boğazlamanızı emrediyor. Kavmi, bizimle alay mı ediyorsun demişti. Musa, Allah'a sığınırım bilgisizlere katılmaktan demişti.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali
Hani Musa *(aralarında gizlice öldürülen birisinin katilini bulsun diye, kendisine başvuran)* **kavmine: "Allah,** *(hakikat ortaya çıksın ve kimin katil olduğu anlaşılsın diye)* **muhakkak sizin bir sığır kesmenizi emrediyor" demişti. Onlar ise:** *(Ne alâkası var?)* **"Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediklerinde** *(Musa Aleyhisselam: Böyle davranıp)* **"Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" diye cevap vermişti.**

Abdullah Parlıyan Meali
Bir zamanlar, Musa halkına: "Dinleyin! Allah bir sığır kurban etmenizi emrediyor" demişti. Onlar: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Musa da: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti.

Ahmet Tekin Meali
Mûsâ kavmine: "Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor" dedi. Onlar: "Sen bizi alay konusu haline mi getireceksin?" dediler. Mûsâ: "Bilgiden ve muhakemeden yoksun, Allah adına yalan uyduran cahiller gibi davranmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

Ahmet Varol Meali
Hani Musa kavmine: "Allah, bir inek kesmenizi emretmektedir" demişti. Onlar: "Bizimle alay mı ediyorsun!" dediler. O da: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

Ali Bulaç Meali
Hani Musa kavmine: 'Allah, muhakkak sizin bir sığır kesmenizi emrediyor' demişti. 'Bizi alaya mı alıyorsun?' dediler. (Musa) 'Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım' dedi.

Ali Fikri Yavuz Meali
Bir vakit de Mûsâ kavmine: "Allah, size bir sığır kesmenizi emrediyor." demişti. Onlar: "Bizi alayamı alıyorsun?" demişlerdi. Mûsâ da: " Ben cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti. (Mûsâ'nın kavminde bir adam öldürülmüş olup katili bilinemiyordu. Bunun üzerine Mûsâ'dan Allah'a duâ ederek kaatili öğrenivermesi istenmişti. O da, Allah'a duâ etti ve kavmine: "-Allah size bir sığır boğazlamanızı emrediyor." demişti. Önce Mûsâ'ya karşı bu sözü hakikate uzak görmüşler, sonra ciddiyetini anlamışlar ve):

Bahaeddin Sağlam Meali
Yine bir vakit, Musa, kavmine: "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor" dedi. Onlar: "Bizimle alay mı ediyorsun?" dediler.(*) Musa: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

(*) Onlar o zamanki Mısırlılara bakarak ineğe tapıyorlardı. Onun için bu emre bir anlam veremiyorlardı. Dolayısıyla soru-cevap uzamıştır.

Bayraktar Bayraklı Meali
Mûsâ, toplumuna "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor' demişti. 'Bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. O da, "Câhillerden olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

Besim Atalay Meali (1965)
Hani Musa, ulusuna demişti ki: «Allah bir inek kesmenizi buyurur»; Dediler ki: «Bizimle eğlenir misin?», Musa da dedi ki: «Bilgisizler içine karışmış bulunmaktan, Allaha sığınırım»

Cemal Külünkoğlu Meali
Hani Musa, kavmine: "Allah, size bir sığır kesmenizi emrediyor." demişti de onlar "Bizimle alay mı ediyorsun?" demişlerdi. O da (onlara) "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" diye cevap vermişti.

Cemil Said (1924)
Bir gün Mûsâ ümmetine "Allâh size bir sığır kurbân itmenizi emr idiyor" didi. Ânlar bizimle istihzâ mı idiyorsun didiler. Mûsâ Allâh beni câhiller meyânında bulunmakdan kurtarsın didi.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
Musa milletine: "Allah muhakkak bir sığır boğazlamanızı buyuruyor" demişti; "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediklerinde de: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Hani Mûsâ kavmine, “Allah, size bir sığır kesmenizi emrediyor” demişti. Onlar da, “Sen bizimle eğleniyor musun?” demişlerdi. Mûsâ, “Kendini bilmez cahillerden olmaktan Allah’a sığınırım” demişti.[24]

> *Tefsir kaynaklarının aktardığına göre, İsrailoğullarından birisi, zengin, fakat çocuğu olmayan amcasını, malını elde etmek için öldürmüş, sonra da cesedi bir başkasının evinin önüne bırakmıştı. Bununla da yetinmeyerek, “Amcamı öldürdüler”, diye ortaya çıkınca, taraflar vuruşma noktasına gelmişlerdi. İçlerinden biri, “Ne diye birbirimizi öldüreceğiz. İşte Allah’ın peygamberi, ona başvuralım”, dedi. Durumu Hz.Mûsâ’ya aktardılar. Katil bulunamayınca, Allah Teâlâ onların bir sığır keserek, sığırın bir parçası ile ölüye vurmalarını emretti. Onlar, kesilecek sığırın niteliklerini sormaya başladılar. Nihayet nitelikleri belirtilen sığırı bulup kestiler ve parçasıyla öldürülen şahsa vurdular. Ölü dirilip, katili haber verdi. İşte, 67-74. âyetler bu olayı anlatmaktadır.*

Diyanet Vakfı Meali
Musa, kavmine: Allah bir sığır kesmenizi emrediyor, demişti de: Bizimle alay mı ediyorsun? demişlerdi. O da: Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım, demişti.

Edip Yüksel Meali
Hani, Musa halkına: "ALLAH bir düve boğazlamanızı emrediyor," demişti. "Bizimle alay mı ediyorsun," deyince de "Cahilce davranmaktan ALLAH'a sığınırım," dedi.

> *67-71 Tevrat'ın Sayılar kitabının 19'uncu Suresinde geçen bu olayın burada aktarılmasıyla, Yahudilerin düştükleri hataları tekrarlamamamız istenir. Ne var ki müslümanlar aynı hataları işlediler. Allah'ın açıklamasını yeterli bulmayıp gereksiz detaylarla ilgili binlerce soru sordular ve peygamberin ölümünden sonra o sorulara cevap olarak hadis, sünnet ve fıkıh kitapları oluşturdular. Bu kitaplar, tırnağın nasıl kesileceğinden, tuvalete hangi ayakla girileceğine kadar uygulanması olanaksız binlerce kural ve haram icad ederek, Allah'ın dinini falanın filanın mezhebi haline dönüştürdüler. İçinde bir çok konunun açıklandığı Kuran'ın en uzun suresine "Düve" isminin verilmesiyle dinde yozlaşma ve dejenerasyonu başlatan eğilime dikkatimiz çekilmektedir. Ayrıca bak 5:6,101; 23:52-56 ; 42:21.*

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Hani bir zamanlar Musa kavmine demişti ki Allah, size bir bakara (sığır) boğazlamanızı emrediyor. Onlar da "ayol sen bizimle eğleniyor, alay mı ediyorsun?" dediler. Musa da: "Böyle cahillerden biri olmaktan Allah'a sığınırım." dedi.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Bir vakit de Musa kavmine demişti: Allah size bir bakare boğazlamanızı emrediyor, ay dediler: Bizi eğlencyerine mi koyuyorsun? Dedi: Allaha sığınırım öyle cahillere katılmaktan

---

Erhan Aktaş Meali
Hani, Musa halkına: "Allah, sizden bir sığır kesmenizi istiyor." demişti. Onlar da: "Sen bizimle alay mı ediyorsun." dediler. Musa; "Cahillerden olmaktan, Allah'a sığınırım." dedi.

Hasan Basri Çantay Meali
Bir zaman da Musa, kavmine: «Allah size her halde bir inek boğazlamanızı emrediyor» demişdi. Onlar: «Bizi eğlence mi ediniyorsun?» demişdi. Musa da: «Ben câhillerden olmakdan Allaha sığınırım» demişdi.

Hayrat Neşriyat Meali
Yine bir zaman Mûsâ, kavmine: "Şübhe yok ki Allah, size bir bakara (bir sığır)kesmenizi emrediyor!" demişti.(3) (Onlar:) "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediler. (Mûsâ:) "(Ben)öyle câhillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi.

> *(3) "Mısır Kıt'ası, kumistan (çöl) olan Sahrâ-yı Kebîr'in bir parçası olduğundan Nîl-i Mübârek'in feyziyle(akmasıyla) gāyet mahsûldar (verimli) bir tarla hükmüne geçtiğinden, o Cehennem-nümûn (Cehennem gibi)sahrâ komşuluğunda şöyle Cennet-misâl bir mevki'-i mübârekin bulunması, filâhat (çiftçilik) ve zirâatı ahâlisinde pek merğub (rağbetli) bir sûrete getirmiş ve o sekenenin (ahâlinin) seciyesine (ahlâkına) öyle tesbît etmiş (yerleştirmiş) ki, zirâatı kudsiye ve vâsıta-i zirâat olan bakarı ve sevri (sığır ve öküzü) mukaddes, belki ma'bud (ilâh) derecesine çıkarmış. Hattâ o zamandaki Mısır milleti sevre, bakara ibâdet etmek derecesinde bir kudsiyet vermişler. İşte o zamanda Benî İsrâîl dahi, o kıt'ada neş'et ediyordu (yaşıyordu) ve o terbiyeden bir hisse aldıkları, icl (buzağı) mes'elesinden anlaşılıyor. İşte Kur'ân-ı Hakîm, Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm'ın risâletiyle (peygamberliğiyle), o milletin seciyelerine girmiş ve isti'dadlarına (kābiliyetlerine) işlemiş olan o bakarperestlik mefkûresini (öküze tapma fikrini) kesip öldürdüğünü, bir bakarın zebhiyle (kesilmesiyle) ifhâm ediyor (anlatıyor)." (Zülfikār, 25. Söz, 73)*

İlyas Yorulmaz Meali
Musa kavmine "Allah, mutlaka bir sığır kesmenizi emrediyor" demişti. Onlarda "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Musa da "Cahil olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
O gün Musa, ulusuna demişti: « Bakın, Allah size bir inek kesin buyuruyor.» Onlar da demişlerdi: « Sen bizimle eğleniyor musun?» Musa da demişti: « Allah esirgesin. Ben kendini bilmez değilim.»

İsmail Hakkı İzmirli
Hani Musa kavmine «— Allah size bir inek boğazlamanızı emrediyor» demişti. Onlar ise «— bizi eğlence mi ediyorsun»

demişlerdi. [7] Musa da «— cahillerden olmadan Allah/a sığınırım» [8] demişti.

[7] Benî İsrail bir maktulün katilini bulmak için Hazret-i Musa Aleyhisselâm'a müracaat etmişlerdi. Hazret-i Musa vahyi Bâri'ye istinaden «bir inek boğazlayın demişti, onlar ise bu işte bir münasebet bulamadıklarından «bizi maskaraya mı alıyorsun?» cevabını vermişlerdi.
[8] Allah beni saklasın. Ben cahil miyim ki sizi eğlence edineyim.

Kadri Çelik Meali
Hani Musa kavmine, "Allah muhakkak bir sığır boğazlamanızı emrediyor" demişti de, "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediklerinde, "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti.

(İsrail oğullarına, etraflarındaki putperest milletlerden etkilenerek edindikleri ineğe tapma ve ineğin kutsiyeti inançlarını kırmak için bir inek kurban etmeleri emredilmişti. Bu, onların imanlarının sınanmasıydı. Eğer gerçekten Allah'ın birliğine inanıyor ve ibadette başka bir şeyi O'na ortak koşmuyorlarsa, daha önceden taptıkları putu kendi elleriyle kırmalıydılar. Fakat bu çok zor bir sınavdı. Onlar inek kurban etmekten kaçınmaya çalıştılar; çünkü bir tek Allah'a inançları henüz tam sağlamlaşmamıştı. Bu görevden kurtulmak için ayrıntı üzerine ayrıntı sordular, fakat çok soru sordukça daha da köşeye sıkıştılar. Sonunda onlara açıkça, o dönemde özellikle tapmak için seçilen altın renkli ineği kurban etmeleri söylendi.)

Mahmut Kısa Meali
Bir zamanlar Mûsâ, İsrail Oğulları arasında iyice yaygınlaşan bâtıl inançları yıkmak ve bir cinâyet olayını aydınlatmak üzere **kavmine:**
"Allah size, bir zamanlar "efendileriniz" olan Mısırlıların inançlarına göre kutsal sayılan **bir inek kurban etmenizi emrediyor!" deyince, onlar:**
"Böyle kutsal bir ineği nasıl kesebiliriz? **Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Mûsâ:**
"Ben, ilâhî buyruklar konusunda gayri ciddî davranarak **câhillik etmekten Allah'a sığınırım!" dedi.**

Mahmut Özdemir Meali
Hani, Musa kavmine: -"Allah size, bir BAKARA / sığır boğazlayıp kesmenizi emrediyor" dedi. -"Bizi alay konusu mu ediniyorsun?" dediler. -"Câhiller'den olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

Mehmet Çakır Meali
Bir gün Musaile halkı arasında şöyle bir konuşma oldu: **Musa**: - *Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor*. **Halk**: - *Bizimle alay mı ediyorsun ?* . **Musa**: - *Estağfirullah, ben o kadar cahil miyim?*

Mehmet Çoban Meali

Hani Mûsâ kavmine, "Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor!" demişti. Onlar da, "Sen bizimle eğleniyor musun?" demişlerdi. Mûsâ, "Kendini bilmez cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" demişti.

Mehmet Okuyan Meali

Hani Musa, kavmine "Şüphesiz ki Allah herhangi bir inek [*] kesmenizi emrediyor." demişti. (Onlar) "Bizimle alay mı ediyorsun?" deyince, o da "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım." demişti.

Burada geçen [bekarah] kelimesi surenin ismidir.

Mehmet Türk Meali

Bir zamanlar da Mûsa toplumuna: "Allah, sizin bir sığır kesmenizi emrediyor."[1] deyince onlar: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. (O da): "Ben, cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım." dedi.

1 Allah'ın Yahûdîlere sığır kesin diye emretmesini onların akılları almadı. Çünkü onlar, sığırı kutsal bir varlık olarak gördükleri için kurban edilebileceğini tasavvur edemiyorlardı. Bu âyet, bu emrin Hz. Mûsa'nın Peygamberliğinin ilk yıllarında verildiğine işaret etmektedir. Firavunlar ve etrafindakiler sığıra taptıkları için sığırın kesilme emri, "Firavunların putlarını boğazlamak" demek olacağından, çok önemliydi. Zîrâ bu, Firavunlara isyan ve kurulu düzene karşı bir kıyam anlamı taşıyordu. Ama Yahûdîler bu emri yerine zor getirdiler, hattâ ilk fırsatta Samiri'nin yaptığı buzağı heykeline taptılar. Gönüllerindeki "buzağı sevgisini" bir türlü atamadılar.

Muhammed Esed Meali

HANİ, O ZAMAN Musa, halkına: "Dinleyin! Allah bir sığır kurban etmenizi emrediyor" [53] demişti. Onlar: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. O: "Bu kadar cahil olmaktan [54] Allah'a sığınırım!" diye cevap verdi.

53 Ayet 72'den anlaşılmaktadır ki, bu ve takib eden ayetlerle ilgili kıssa, hemen hemen kesin bir şekilde, çözümlenmemiş bazı öldürme olaylarında bir inek kurban edilmesini ve öldürme olayına en yakın köy veya kasaba yaşlılarının ellerini kurban edilen inek üzerinde yıkayıp "bu kanı ne ellerimiz döktü, ne de gözlerimiz onu gördü" diye beyanda bulunmalarını emreden Hz. Musa'nın yasasına işaret eder. Bu yolla toplum, müşterek sorumluluktan muaf kılınmış oluyordu. Bu Tevrat kuralının detayı için bkz. Tesniye xxi, 1-9.

54 Lafzen, "cahillerden olmayayım diye". Alay edilme suçlaması, Hz. Musa'nın yukarıdaki kuralı çok genel terimlerle, herhangi bir detay vermeden bildirmesinden dolayıdır.

Mustafa Çavdar Meali

Hani Musa kavmine "Allah, size bir sığır kesmenizi emrediyor." demişti. Onlar "Bizimle alay mı ediyorsun?" demişlerdi. Musa da

"Ben cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım." demişti. 2/67...71, 5/101

Mustafa İslamoğlu Meali
Hani (fail-i meçhul bir cinayet işlendiği) bir zaman da Musa, kavmine "Allah size bir inek kurban etmenizi emrediyor!"[132] demişti de şöyle çıkışmışlardı: "Sen bizimle dalga mı geçiyorsun?" (Musa), "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti.

> *[132] Bu âyet, İsrâiloğullarında işlenen faili meçhul bir cinayet neticesinde onlara gelen ilâhî emre gönderme yapmaktadır: "Ve o şehrin bütün ihtiyarları, öldürülmüş adama en yakın olanlar, vadide kurban edilmiş olan ineğin üzerinde ellerini yıkayacaklar ve cevap verip diyecekler: Ellerimiz bu kanı dökmedi ve gözlerimiz onu görmedi. Kurtardığın kavmin İsrâil'e bağışla ya Rab, ve kavmin İsrâil arasında suçsuz kan bırakma! Ve kan onlara bağışlanacaktır" (Tesniye 21: 6-8). Zımnen: Allah'tan başkasına kulluktan kurtulmanın yolu, onu yürekten kazıyıp atmaktır.*

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Bir vakitte Mûsa (aleyhisselâm) kavmine dedi ki: «Allah Teâlâ bir sığır boğazlamanızı size muhakkak emrediyor.» Dediler ki: «Sen bizimle istihzâ mı ediyorsun?» Mûsa aleyhisselâm da dedi ki: «Ben cahillerden olmaklığımdan Allah Teâlâ'ya sığınırım.»

Suat Yıldırım Meali
Bir vakit de Mûsâ kavmine: «Allah, bir sığır kesmenizi emrediyor» demiş, onlar da: «Ay! Sen bizimle alay mı ediyorsun» diye cevap vermişlerdi. Mûsâ da «Öyle cahillere katılmaktan Allah'a sığınırım» demişti.

Süleyman Ateş Meali
Musa, kavmine: "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor." demişti. "Bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. "cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi.

> *İbn Abbâs'a ve başka sahâbîlere dayandırılan rivâyetlere göre çocuğu olmayan bir İsrâîl oğlunun, tek vârisi olan yeğeni, malına konmak için öldürdüğü amcasının cesedîni, sırtlayıp geceleyin gizlice başka bir adamın kapısı önüne koydu. Sabahleyin de amcasının, o kimse tarafından öldürüldüğünü iddiâ etti. Olayın intikal ettiği Hz. Mûsâ da vahye dayanarak, bir inek kesmelerini ve ineğin bir parçasıyle maktule vurmalarını emretti. Onun tanımladığı biçimde bir inek bulup kestiler, maktule vurdular. Dirilen maktul, kendisini yeğeninin öldürdüğünü söyledi.*

Süleyman Tevfik (1927)
Mûsâ kavmine Allâh Te'âlâ size bir sığır kesmenizi emr idiyor didikde onlar: Bizimle eğleniyor mısın didiler. Mûsâ da ben câhillerden olmakdan Allâh'a sığınırım didi.[1]

> *[1] Benî İsrâîl'in zenginlerinden birinin fakîr bir yeğeni vardı. Mîrâsı içün 'amucasını katl idüb bir cemâ'atin hâneleri civârına koydı ve*

irtesi güni 'amucasını aramağa başlayarak cesed-i maktûluni güyâ orada bulmakla o cemâ'ati katl ile ithâm itdi. Onlar da inkâr iylediler. Kâtilin bulunması içün her ne kadar sa'y ve gayret iylediler ise de mümkün olmadığından Mûsâ 'aleyhisselâma mürâca'atla mes'elenin hallini ricâ itdiler. Cenâb-ı Mûsâ onlara bir inek kesmelerini emr itdi. Bu ve bundan sonraki âyât-ı kerîme bu vak'ayı gösterir.

Süleymaniye Vakfı Meali
Bir gün Musa halkına, “Allah bir sığır kesmenizi emrediyor!” dedi.[*] “Sen bizimle eğleniyor musun!” dediler. O da “Kendini bilmez biri olmaktan, Allah’a sığınırım!” dedi.

[*] Eski Mısır'da Apis denen boğaya ve Hator (Hathor) denen ineğe tapılırdı. Apis daha değerliydi (Yeremya 46/14.)Musa aleyhisselam: "Allah bir sığır kesmenizi emrediyor" dediği zaman bir inek kesebilirlerdi. Ama o inanç içlerine öylesine işlemişti ki (Bakara 2/93) ineği kesmek istemediler ve sonunda emre uyup Apis özelliğinde bir boğa kestiler.

Şaban Piriş Meali
Hani Musa kavmine:-Allah, size bir inek kesmenizi emrediyor, demişti. Onlar:-Bizimle alay mı ediyorsun? demişlerdi. Musa da:-Ben cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım, demişti.

Ümit Şimşek Meali
Yine hatırlayın ki, Musa, kavmine “Allah size bir inek kesmenizi emrediyor” demişti. Onlar “Sen bizimle eğleniyor musun?” dediler. Musa ise “Cahillik etmekten Allah'a sığınırım” dedi.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Mûsa, toplumuna dedi ki: "Allah size, bir inek boğazlamanızı emrediyor." Dediler ki: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" Dedi ki: "Cahillerden biri olmaktan Allah'a sığınırım."

Eski Anadolu Türkçesi
daħı ol vaķt kim eyitti mūsā, ķavmına: “bayıķ Tañrı buyurur size kim boġazlayasız bir śıġır.” eyittiler: “tutar mısın bizi yañśuya?” eyitti: “śıġınurın Tañrı’ya kim olam bilmezlerden.”

Satır Altı Meal (1534)
Daḫı ol vaḳt kim eyitdi Mūsā ḳavmine: Taḥḳīḳ Tañrı Ta‘ālā buyurur sizekim boġazlayasız bir ṣıġır. Eyitdiler: Masḫaralıġa mı alursın bizi, didiler. Mūsāeyitdi: Ben Tañrıya ṣıġınur-men cāhillerden olmaḳdan.

Bunyadov-Memmedeliyev
Yadınıza gətirin o vaxtı ki, Musa öz qövmünə: “Allah sizə bir inək kəsmənizi əmr edir!” – dedi. Onlar isə: “Bizi məsxərəyəmi qoyursan?” – dedilər”. (Musa da:) Allah Özü məni cahil olmaqdan saxlasın!” – dedi.

M. Pickthall (English)

And when Moses said unto his people: Lo! Allah commandeth you that ye sacrifice a cow, they said: Dost thou make game of us? He answered: Allah forbid that I should be among the foolish!

Yusuf Ali (English)

And remember Moses said to his people: "(Allah) commands that ye sacrifice a heifer(80)." They said: "Makest thou a laughing-stock of us?" He said: "(Allah) save me from being an ignorant (fool)!"

80 This story or parable of the heifer in 2:67-71 should be read with the parable of the dead man brought to life in 2:72-73. The stories were accepted in Jewish traditions, which are themselves based on certain sacrificial directions in the Old Testament. The heifer story of Jewish tradition is based on Num. 19:1-10, in which Moses and Aaron ordered the Israelites to sacrifice a red heifer without spot or blemish; her body was to be burnt and the ashes were to be kept for the purification of the congregation from sin. The parable of the dead man we shall refer to later.

The lesson of the heifer parable is plain, Moses announced the sacrifice to the Israelites, and they treated it as a jest. When Moses continued solemnly to ask for the sacrifice, they put him off on one pretext and another, asking a number of questions which they could have answered themselves if they had listened to Moses's directions. Their questions were carping criticisms rather than the result of a desire for information. It was a mere thin pretence that they were genuinely seeking for guidance. When at last they were driven into a corner, they made the sacrifice, but the will was wanting, which would have made the sacrifice efficacious for purification from sin. The real reason for their prevarications was their guilty conscience, as we see in the parable of the dead man (2:72-73).